

Tenor Concordatorum Germaniæ.

NICOLAUS PAPA V.

De sacram PETRI sedem Divina dispositione sublimati, singulis, quæ pro universalis Ecclesiæ unione, ac pace & tranquillitate profutura conspiciamus, Apostolicæ providentiæ sollicitudine libenter intendimus, & ad felicem eorum prosecutionem & consummationem, opem, & operam impendimus efficaces.

NUM. I. Nuper siquidem charissimus in Christo filius Noster FREDERICUS Romanorum Rex Illustris, & nonnulli alii dilecti filii Ecclesiastici, & Seculares Principes inclytæ Nationis Germanicæ ex una, ac dilectus filius Noster JOANNES S. Angeli Diaconus Cardinalis in partibus illis Apostolicæ Sedis de latere Legatus, per Nos ad dictas partes missus, sufficienti desuper à Nobis & Sede Apostolica auctoritate suffultus, ex alia partibus, Rom. Ecclesiæ & dictæ Nationis nominibus, pro ipsius Ecclesiæ unione, pace & tranquillitate, inter Ecclesiam & Nationem prædictam perpetuò solidandis & conservandis, diversa rationabilia & utilia ordinationes & statuta, à partibus ipsis hinc inde approbata, laudata, conclusa, acceptata, & Concordata fecerunt, ac ediderunt, Nobisque humiliter supplicari fecerunt, ut illis pro firmitate eorum subsistentia, robur Apostolicæ firmitatis adjicere, nec non auctoritatem potiore, & decretum interponere dignaremur.

Nicolai Pa-
pa s. Com-
fizi i. Bul-
lariis om i.

Exordium.

Fridericus.
Imperator
Principesq;
Germania,
& legatus
Apost. ordi-
nationes si-
ve concor-
data fece-
runt super
reservatione
& col-
latione Eco-
clesiarum
& beneficia-
orum.

Sua Pontifex approbat.

II. Nos itaque, qui statuta, ordinationes, & Concordata prædicta per nonnullos ex Venerabilibus Fratribus Nostri S. R. E. Cardinalibus, magnarum maturitatis, auctoritatis, & literaturæ Viros, diligenter examinari & discuti fecimus, eaque rationabilia & salubria tam Ecclesiæ, quàm Nationi præfatae fore comperimus; de dictorum, & aliorum Venerabilium Fratrum Nostrorum prædictæ Ecclesiæ Cardinalium consilio & assensu, Apostolica auctoritate, & ex certâ scientia approbamus, ratificamus, laudamus, & acceptamus; & præsentis scripti patrocinio communitimus, juxta modum & formam subsequentes.

Modificatio extra-vag. Execrabilis. & Ad regimen. de præben.

III. Placet Nobis super Ecclesiarum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque provisionibus, uti juris scripti reservationibus & *Execrabilis, & ad regimen.* constitutionibus modificatis, ut sequitur. Ad Regimen Ecclesiæ generalis, quamquam immeriti, superna dispositione vocati, gerimus in Nostri desideris, ut debemus; quod per Nostre diligentiae studium, ad quarumlibet Ecclesiarum, & monasteriorum regimina, & alia beneficia Ecclesiastica, juxta Divinum beneplacitum, & Nostre intentionis affectum, Viri assumantur idonei, qui præsent & profint committendis eis Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis prælibatis. Præmissorum itaque consideratione inducti, & suadentibus Nobis aliis rationabilibus causis; nonnullorum Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, omnes Patriarchales, Archiepiscopales, & Episcopales Ecclesias, & etiam Monasteria, Prioratus, Dignitates, Personatus, & Officia, nec non Canonicatus, Præbendas, & Ecclesias, cæte-
raque

raque beneficia Ecclesiastica, cum cura, vel sine cura, secularia, & regularia, quæcumque & qualiacumque fuerint, etiam si ad illa personæ consueverint, seu debuerint per electionem, seu quemvis alium modum assumi, nunc apud sedem Apostolicam quocumque modo vacantia, & in posterum vacatura, nec non per depositionem, vel privationem, seu translationem per Nos, seu Auctoritate Nostra factas, & in antea faciendas ubilibet: nec non ad quæ aliqui in concordia vel discordia electi, sive postulati fuerint, quorum electio cassata, seu postulatio repulsa, vel per eos facta renuntiatio, & admissa Auctoritate Nostra extiterit, seu quorum electorum, vel postulatorum, & in antea eligendorum, seu postulandorum electionem cassari, seu postulationem repelli, aut renuntiationem admitti per Nos, aut Auctoritate Nostra continget apud Sedem prædictam, vel alibi ubicumque: ac etiam per obitum Cardinalium ejusdem Ecclesiæ Romanæ, aut officialium dictæ Sedis, quamdiu ipsa officia actualiter tenebunt (videlicet Vicecancellarii, Camerarii, septem Notariorum, Auditoris literarum contradictarum, & Apostolici Palatii causarum Auditorum, Correctorum, centum & unius Scriptorum Literarum Apostolicarum, & viginti quatuor Pœnitentiariæ præfatæ Sedis, & viginti quinque Abbreviatorum, nec non verorum commensalium Nostrorum, & aliorum viginti quatuor Capellanorum sedis ejusdem in epitaphio descriptorum) & etiam quorumcumque Legatorum, seu Collectorum, ac in terris Romanæ Ecclesiæ Rectorum, ac Thesaurariorum deputatorum, seu missorum hactenus, vel deputandorum, aut mittendorum

in posterum, nunc vacantia, & in antea vacatura, ubicumque dictos Legatos, vel Collectores, seu Rectores, & Thesaurarios, antequam ad Romanam Curiam redierint seu venerint, rebus eximi contigerit ab humanis : nec non quorumlibet pro quibuscumque negotiis ad Romanam Curiam venientium, seu etiam recedentium ab eadem, si in locis à dicta Curia ultra duas dietas legales non distantibus jam forsitan obierint, vel eos in antea ab hac luce transire contigerit: ac etiam simili modo quorumcumque Curialium peregrinationis, infirmitatis, seu recreationis, vel alia quacumque causa ad quævis loca secedentium, si eos, antequam ad dictam Curiam redierint, in locis ultra duas dietas ab eadem Curia, ut præmittitur, non remotis [dummodo eorum proprium domicilium non existat ibidem] jam forsitan decesserint, vel in posterum eos contigerit de medio submoveri, etiam nunc per obitum hujusmodi vacantia, vel in posterum vacatura; rursus Monasteria, Prioratus, Dignitates, Personatus, Decanatus, Administrationes, Officia, Canonicatus, Præbendas, & Ecclesias, cæteraque beneficia Ecclesiastica, secularia & regularia, cum cura, vel sine cura, quæcumque & qualiacumque fuerint, etiam si ad illa personæ consueverint, seu debuerint per electionem, seu quemvis alium modum assumi, quæ promoti per Nos, seu Auctoritate Nostra ad Patriarchalium, Archiepiscopalium, & Episcopalium Ecclesiarum, nec non Monasteriorum regimina, obtinebant tempore promotionum de ipsis factarum, nunc quocumque modo vacantia, aut in posterum vacatura, nec non etiam per assentionem pacificam quorumcumque Prioratum, Dignitatum, Personarum

sonatuum, Officiorum, Canonicatum, Præbendarum, Ecclesiarum, aut beneficiorum aliorum per Nos seu Auctoritate Nostrarum Literarum immediatè collatorum, seu conferendorum in posterum, præterquam, si virtute gratiæ expectatiuæ assecutio fiet, nunc vacantia & in antea vacatura, plena super præmissis omnibus & singulis cum Fratribus Nostris collatione præhabita, & matura deliberatione secuta, ordinationi, dispositioni, ac provisioni Nostræ de ipsorum Fratrum consilio, Auctoritate Apostolica reservamus. Decernentes ex nunc irritum & inane, si secus super præmissis & quolibet eorum, per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

IV. Item placet Nobis, quod in Metropolitanis, & Cathedralibus etiam immediatè non subjectis Ecclesiis, & Monasteriis immediatè subjectis Sedi Apostolicæ fiant electiones canonicæ, quæ ad dictam Sedem deferantur, quas etiam ad tempus constitutionis sel. recor. NICOLAI Papæ III. quæ incipit, *Cupientes* &c. expectabimus, & elapso dicto tempore, si non præsentatæ, vel si præsentatæ, minùs canonicæ fuerint, providebimus: & si canonicæ fuerint eas confirmabimus, nisi ex rationabili & evidenti causa, ac de dictorum Fratrum consilio, de digniori & utiliori persona duxerimus providendum, provisò, quod confirmati prædicti, & per Nos provisum Metropolitanis suis & aliis præstent debita juramenta & alia, ad quæ de jure tenentur. Et in Monasteriis dictæ Sedi immediatè non subjectis, & aliis regularibus beneficiis, super quibus pro confirmatione, vel provisione ad dictam Sedem non consuevit haberi recursus, electi, seu illi, quibus

*c. quam 6.
de elect. in
6.*

*Declarat.
circa electiones
constitutum
Nicolai 3. Pa-
pa in tit. de
elect. in 6.*

pro-

providendum est, pro confirmatione & provifione hujusmodi ad Curiam Romanam venire non tenebuntur: ipsaque Regularia beneficia sub gratiis expectativis non cadant. Ubi autem pro Monasteriis ad dictam Curiam venire, seu mittere consueverint, non aliter confirmabimus, vel providebimus, quàm superiùs de Cathedralibus Ecclesiis est expressum. Et de Monasteriis monialium non disponemus, nisi sint exempta, & tunc per commissionem ad partes.

*Declarat
in super va-
cationes
futuras in
mensibus
Ordinario
rum, ac re-
servatis se-
di Aposto-
lica.*

V. De cæteris verò dignitatibus, & beneficiis quibuscumque secularibus & regularibus vacaturis, ultra reservationes prædictas (majoribus dignitatibus post Pontificiales in Cathedralibus, & principalibus in Collegiatis Ecclesiis exceptis) de quibus jure ordinario providetur per illos inferiores, ad quos aliàs pertinet, placet etiam Nobis, quod per quamcumque aliam reservationem, gratiam expectativam, aut quamvis aliam dispositionem, sub quacumque verborum forma, per Nos, vel Auctoritate Nostra factam, vel faciendam, non impediemus Nos, quò minus de illis, cum vacabunt de *Februarii, Aprilis Junii, Augusti, Octobris, & Decembris* mensibus, liberè disponatur per illos, ad quos eorum collatio, provifio, præsentatio, electio, seu quævis alia dispositio pertinebat, reservatione, aliave quavis dispositione Auctoritate Nostra factis vel faciendis, non obstantibus quibuscumque. Quoties verò aliquo vacante beneficio in *Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembris & Novembris* mensibus specialiter dispositioni dictæ Sedis reservatis, non apparuerit intra tres menses à die notæ vacationis in loco beneficii, quod alicui de illo Apostolica auctoritate provifum fuerit, ex tunc, & non antea

Ordi-

Ordinarius, vel alius, ad quem illius dispositio pertinebit, de illo liberè disponere poterit. Et ad finem, ut hæc ordinatio collationum beneficiorum non reservatorum per alternos menses possit per dictam Nationem publicari, & omnes qui ea gaudere voluerint, tempus congruum habeant eam acceptandi, tunc quoad dictam Sedem à Kalendis Junii proximè futuris, ipsa currere incipiet, & durabit deinceps, nisi in futuro Concilio de consensu dictæ Nationis aliter fuerit ordinatum.

VI. Placet similiter Nobis, quod circa provisionem dictæ Sedis ordinandam, modus Annatarum hoc modo currat. De Ecclesiis Cathedralibus omnibus, & Monasteriis Virorum duntaxat, vacantibus & vacaturis, solvantur de fructibus primi anni à die vacationis summæ pecuniarum in libris Camerae Apostolicæ taxatæ, quæ communia servitia nuncupantur: & si quæ excessivè taxatæ sunt, retaxentur, & quod provideatur specialiter in gravatis regionibus secundum qualitatem rerum, temporum & regionum, ne nimium prægraventur, ad quod petentibus dabimus Commissarios in partibus, qui diligenter inquirent & retaxent. Taxæ autem prædictæ pro media parte infra annum à die habitæ possessionis pacificæ totius, vel majoris partis solvantur, & si infra annum bis vel pluries vacaverint, semel tantum solvantur, nec debitum hujusmodi in successorem in Ecclesia, vel Monasterio transeat. De cæteris verò Dignitatibus, Personatibus, Officiis & Beneficiis secularibus, ac regularibus quibuscumque, quæ auctoritate dictæ Sedis conferentur, vel de quibus providebitur (præterquam vigore gratiarum expectativarum,

*Et quoad
Annatas.*

aut causa permutationis) solvantur Annatæ, seu medii fructus juxta taxam solitam à tempore possessionis intra annum, & debitum hujusmodi similiter in successorem in beneficio non transeat. Sed de beneficiis, quæ valorem viginti quatuor florenorum auri de Camera non excedunt, nihil solvatur: duretque hæc observantia deinceps, nisi eam similiter in futuro Concilio de ipsius Nationis consensu contingat immutari.

*Eugenii Pa-
pa IV. Con-
stit. 29.
Bullarii to-
mo 1.
Approbatio
Constitu-
tionis Eu-
genii IV.
Papa, de
qua supra
in præmio.*

VII. In aliis autem, quæ per fel. rec. EUGENTIUM Papam IV. etiam Prædecessorem Nostrum pro dicta Natione usque ad tempus futuri Generalis Concilii permessa, concessa, indulta & decreta, ac per Nos confirmata fuerunt, in quantum illa Concordiæ præsentis non obviant, ista vice nihil volumus esse immutatum. Et per hoc, quod in Concordatis hujusmodi, sive quibusvis aliis eorum occasione conficiendis literis, propter compendiosiores descriptionem Alemannia specialiter appellatur, Natio ipsa censeri non debet à Germanica Natione distincta, seu quomodolibet separata.

*Fides anti-
da trans-
umpto, &
Decretum
irritans.*

VIII. Et præterea quia difficile foret præsentis literas ad singula, in quibus de eis forsitan fides facienda fuerit, loca deferri, eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod ipsarum transumpto Metropolitanorum dictæ Nationis sigillo munito, tanquam præsentibus, si exhiberentur, literis plena fides adhibeatur, & perinde stetur, ac si dictæ præsentis literæ forent exhibitæ, vel ostensæ. Et insuper quoque irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Sanctio post-
ualis.*

IX. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam

No-

Nostre approbationis, ratificationis, laudationis, acceptationis, commutationis, reservationis, constitutionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo, quadringentesimo, quadragésimo septimo. Kalend. Aprilis. Pontificatus Nostri anno secundo.

§. 6. Positis Concordatis, operæ pretium censui dubia, quæ circa illa moveri solent, quoad fieri poterit, breviter resolvere & elucidare.

Dubia sunt per ipsam elucidantur.

TITULUS I.

De Beneficiis Ecclesiasticis in genere, sub Concordatis Germaniæ comprehensis.

DUBIUM I.

Quænam Beneficia Ecclesiastica vigore Concordatorum Summo Pontifici, & respectivè Ordinariis sint reservata?

§. I. **P**ro hujus dubii resolutione, & pleniori Concordatorum intelligentia, notandum est in primis Pontificem in iisdem renovare, ac dispositioni suæ omnino reservare beneficia vacantia per Constitutiones *Execrabilis*. & *Ad Regimen* cum modificationibus ibidem expressis, quibus ne diutius immorer, Lectorem remitto ad commentaria q. *Joannis à Chokier* Vicarii in Spiritualibus Generalis Leodiensis, viri de re Literaria optimè meriti, ad reg. I. cancell. sub num. 23. & seq. & *Barbos. de off. & potest. Episc. par. 3. alleg. 57. num. 63. & seq.*

Concordata renovant reservationes Constitutionum Execrabilis. & Ad regimen.